

βέριζε τὸν βασιλέα νὰ τὸν καταβιάσῃ ἀπὸ τὸν θρόνον· ἀλλ' αὐτὸς μὴ ὑπακύνων εἰς τὰς φοβηρισμὲς τὰς, ἐξώρισεν αὐτὸν, καὶ ἀντ' αὐτῆς κατέστησε πατριάρχην τὸν Κωνσταντῖνον Λειχέρδη· δὲν ἐβασίλευσεν ὅμως πολὺν χρόνον, ἀλλὰ βαρεῖα νόσῳ ἀφενήσας, ἀνεχώρησεν εἰς μοναστήριον, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐν μετανοίᾳ καὶ προσευχῇ, βασιλεύσας ἔτη δύο καὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ἐκλέξας διάδοχον τὸν Κωνσταντῖνον Δέκαν.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΟΥΚΑ.

Ὁ Δέκας παραλιβὼν τὴν βασιλείαν, ἐπεμελίτο περὶ τῶν πολιτικῶν ὑπαθέσεων, ἔκρινεν ἀπρωπολήπτως, ἔπαυσε μερικὰς καταχρήσεις, αἱ ὅποια, εἰσέφρησαν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν πρὸ αὐτῆς βασιλέων, καὶ ἔδειξεν ἀπανταχῆ τοιαύτην μετριότητα, ὥστε ἠμπόρει νὰ συγκαταλεχθῆ μεταξύ τῶν καλλίστων ἡγεμόνων, εἰάν δὲν ἐκυριεύετο ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἀκορῆς φιλαργυρίας, ὁ ὅποιος μὴ θέλων νὰ τρέφῃ στρατιώτας, ἀφήκε τὰ σύνορα τῆς βασιλείας γυμνὰ καὶ ἀφρέρητα, διὰ τὸ ὅποσον οἱ μὲν Τῆρκοι ἐκυριεύον καθ' ἡμέραν τόπος καὶ πόλεις, οἱ δὲ Οὔζοι, ἔθνος Σκυθικόν, διέβησαν, ὡς 500,000 τὸν ἀριθμὸν, τὸν Δύναβιν, καὶ διήρπασον τὰς πλησιοχώρας ἐπαρχίας. Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης, ὁ εἰσέπειτα βασιλεὺς, καὶ Βασίλειος ὁ Ἀποκάπης, ἐσάλησαν ἐναντίον· ἀλλ' οἱ βάρβαροι νικήσαντες αὐτὰς καὶ πιάσαντες αἰχμαλώτους, διήρπασαν ὅλην τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν, καὶ ἐμβάντες ἀκωλύτως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔκαιον καὶ ἔσφαζον ἀπανταχῆ. Ὁ βασιλεὺς παρεκινήθη εἰς εὐσπλαγχνίαν ἀπὸ τὰς συμφορὰς τῶν ὑπηκόων· μὴ θέλων ὅμως νὰ δαπανήσῃ, ὅσα ἀπῆχοντο πρὸς σύναξιν τῶν ἀναγ-

καιοτάτων στρατευμάτων, ἔτι νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς καταπιεζομένους ὑπηκόους, ἠγωνίσθη πρῶτον μὲν ν' ἀπολαύσῃ τὴν εἰρήνην μὲ δῶρα ἔτι ὑποχέσεις, ἔπειτα δὲ, ὅτε ἶδε τὰς βαρβάρους μὴ θέλοντας, παρήγγειλεν εἰς ὅλους τὰς ὑπηκόους νησεῖαν, ἔτι εἶτα ἐστράτευσε κατ' ἐκείνων μὲ ὀλίγους στρατιώτας. Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ βάρβαροι ἀδυνατιοθέντες ἀπὸ λοιμικὴν νόσον, ἐπολημήθησαν ἐξαίφνης ἀπὸ τὰς Οὐγγρους, τῶν ὁποίων αὐτοὶ τὴν χώραν κατερήμωσαν, ἔτι κατεκόπησαν πάν-
 α. χ. 1067. ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς, βασιλεύσας χρόνους ἑπτὰ ἔτι ἔτι μῆνας ἕξ· ἐγκατέλιπε δὲ τρεῖς υἱοὺς, τὸν Μιχαὴλ, Ἀνδρόνικον ἔτι Κωνσταντῖνον (1), ἀντὶ τῶν ὁποίων νέων ἔτι ὄντων διώρισε τὴν μητέρα αὐτῶν Εὐδοκίαν βασίλισσαν, ἀναγκάσας αὐτὴν νὰ δώσῃ εἰς τὸν πατριάρχην ἑγγραφὸν ὄρκον, ὅτι δὲν θέλει λάβῃ δεύτερον ἄνδρα.

Οἱ δὲ Τῆρκοι, ὡς ἔμαθον, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπέθανεν, ἔτι ὅτι ἡ βασιλεία διωκεῖτο ἀπὸ γυναῖκα, εἰσέβαλον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, Κιλικίαν ἔτι Καππαδοκίαν, καίοντες ἔτι σφάζοντες ἅπανταχῆ. Ἡ βασίλισσα βλέψασα τὴν κακὴν κατάστασιν τῆς στρατεύματος, ἔτι ἀκήρυσσε τὰς σασιδεῖς λόγους πολλῶν, ἔτι φοβημένη κακόντι περὶ ἑαυτῆς ἔτι τῶν παιδῶν, ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ σύζυγον ἄνδρα ἄξιον νὰ ματαιώσῃ τὰ διανοήματα τῶν ἐσωτερικῶν ἔτι ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν.

Κατὰ τῆτον τὸν χρόνον ὁ Ῥωμανὸς Διογένης,

(1) Ἀπὸ τὰς τρεῖς υἱοὺς μόνον ὁ Κωνσταντῖνος ἐγεννήθη βασιλεύοντος τῆς πατρὸς, δι' ὃ ἔτι ἐπωνομάσθη προφυρογέννητος.

αἷρ ὠρατός, ἀγχίνεσ κ' καταγόμενος ἀπὸ τὸν βασιλέα Ρῶμανὸν Ἀργυρὸν, κατηγορηθεὶς ὡς ἐπίβουλος τῆς βασιλείας, ἤχθη εἰς τὸ μέσον, διὰ ν' ἀκέσῃ τὴν κατ' ἑαυτῆ δικαίαν καταδίκην. Τότε ἡ βασίλισσα βλέψασα τοιοῦτον νέον εἰσπλαγχνίωθη, κ' ἀπολύσασα, κατέστησεν αὐτὸν ἀρχιστράτηγον, ὁ ὅποιος ἐπολιτεύθη τόσον ἀξίως κ' πισῶς, ὥστε αὐτὴ ἀπεφάσισεν, ἂν λάβῃ πάλιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆ πατριάρχου τὸν ἐγγράφον ὄρκον, νὰ συζευχθῆ μετ' αὐτῆ. Πρὸς τῆτο κατέπεισεν ἕνα πισὸν εὐνεχόν νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν πατριάρχην, ὅτι ἡ βασίλισσα ἐραθεῖσα τῆ ἀνεψιῶ αὐτῆ Βάρδα, ἀπεφάσισε νὰ συζευχθῆ μετ' αὐτῆ, καὶ νὰ τὸν ἀναβιδάσῃ εἰς τὸν θρόνον, ἂν ὁ πατριάρχης ἀπολύσῃ αὐτὴν ἀπὸ τὸν ὄρκον, κ' καταπέισῃ κ' τὴν σύγκλητον πρὸς τῆτον τὸν ἐννόμον γάμον. Ὁ πατριάρχης, καίτοι τίμιος κ' πολυμαθῆς, πλανηθεὶς ἀπὸ τὴν ὑπόχεσιν τῆς βασίλισσης, κ' θέλων νὰ ἴδῃ βασιλέα τὸν ἀνεψιόν τε, κατεπέισθη, κ' πρῶτον μὲν κατέπεισε τὴν σύγκλητον νὰ συγκατανεύσῃ, εἶτα δὲ ἀποδιδὼς εἰς τὴν βασίλισσαν τὸν ἐγγράφον ὄρκον, ἐκήρυξεν αὐτὴν ἐλευθεράν, παρακινῶν μάλιστα νὰ ἐκλέξῃ νυμφίον ἄνδρα συνετὸν κ' ἀξίον τῆς βασιλείας. Τοιοτρόπως ἡ βασίλισσα λυθεῖσα ἀπὸ τὸν ὄρκον, συνεζεύχθη παρ' ἐλπίδα τῆ πατριάρχου μετὰ Ρῶμανῆ τῆ Διογένεσ, ὁ ὅποιος ἐκηρύχθη μετὰ ταῦτα βασιλεύς.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΡΩΜΑΝΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

Παραλαβὼν ὁ Ρῶμανὸς τὴν βασιλείαν, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπου μαθὼν, ὅτι οἱ Τέρκοι διαρπάσαντες τὴν Νεοκαισάρειαν, ἀνεχώρησ ἔχον.

τες πολλά λάφυρα, προκατέλαβεν αὐτὲς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ πολλὰς αὐτῶν κατέκοψεν, ἔπειτα δὲ στρατεύσας εἰς τὸ Ἄλεπ, ἦτοι Βέρροϊαν, ἐκυρίευσεν αὐτὴν καὶ τὴν Ἰεράπολιν, ὅπως ἔκτισε δυνατὸν φρέριον. Ὅτε δὲ ἀνεχώρει, θέλων γὰρ ἐνωθῆ μετὰ τὸ στρατεύμα, ὅσον ἀφῆκε κατόπι, ἠγωνίζετο ἐν πολυάριθμον τάγμα Τέρκων γὰρ τὴν ἀναχώρησιν· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, ὅστις ἐν πρώτοις ὑπεκρίνετο φόβον καὶ δειλίαν, ὥρμησεν ἐξαίφνης, καὶ ἔτρεψεν αὐτὲς εἰς φυγὴν, καὶ ἔτω κυριεύσας πολλὰς πόλεις καθ' ὁδόν, ἤδη χειμῶνος ἀρχομένῃ, ἀνεχώρησεν εἰς Κιλικίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κωνσταντινέπολιν.

Τῷ δ' ἐπομένῳ ἔτει, μόλις ἀρχομένῃ τῆ ἔαρος, ἐστράτευσεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ μαθὼν, ὅτι οἱ Τέρκοι ἐνίκησαν τὸν Φιλάρητον, ὅστις ἐφύλαττε τὴν ὄχθην τῆ Εὐφράτης, καὶ ἐμβάντες εἰς τὴν Κιλικίαν, διήρπασαν τὸ Ἰκόνιον, τὴν πλησιωτάτην καὶ πολυανθρωποτάτην πόλιν ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας, ἐστράτευσε κατ' αὐτῶν προσωπικῶς· ἀλλ' οἱ Τέρκοι, ὡς ἤκουσαν αὐτὸν ἐρχόμενον, ἀνεχώρησαν σπευδαίως. Ὁ βασιλεὺς ἰδὼν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἀνεχώρησαν, ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινέπολιν θριαμβεύων, καὶ τῷ ἐπομένῳ ἔαρι ἐστράτευσε πάλιν εἰς τὴν Ἀσίαν κατὰ τῶν Τέρκων. Ὅτε δὲ ἤγγισαν τὰ δύο στρατεύματα, Ἀσάν, ὁ βασιλεὺς τῶν Τέρκων, φοβόμενος, ὡς ἔμπειρος ἀνὴρ, τὸ ἀβέβαιον τῆ πολέμου, ἔσειλε πρέσβεις πρὸς τὸν Ρῶμανόν, προσβάλλων εἰρήνης συνθήκας· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς δὲν ἔσερξεν, ἠτοιμάζοντο καὶ τὰ δύο στρατεύματα εἰς πόλεμον. Ἡ μάχη ἐχρημάτισεν ἐπὶ πολλὴν ἰσότητος, ἕως ἧς ὁ Ρῶμανὸς φοβόμενος, μὴ ἄρα γε ὁ ἐχθρὸς ὀρμήσῃ εἰς τὸ στρατόπεδόν τε, τὸ ὁποῖον

ἐφύλαττον ὀλίγοι στρατιῶται, ἐπρόσαξε τὸ στρατεύμα
 ν' ἀναχωρήσῃ. Τότε Ἀνδρόνικος, ὁ υἱὸς τῆ Ἰωάννη
 Δέκα, ἀδελφῆ τῆ πρώην βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐχ-
 θρὸς ὢν τῆ Ρ'ωμανῆ, καὶ φθονῶν αὐτῆ τὴν εὐτυχίαν,
 ἔφευγε δρομέως πρὸς τὸ στρατόπεδον, κράζων ὅτι ὁ
 βασιλεὺς ἐνίκησθαι, τὰ ὅποιον ἀκέαντες οἱ λοιποὶ στρα-
 τιῶται, ἔφευγον καὶ αὐτοὶ, καταδιωκόμενοι καὶ σφα-
 ζόμενοι ἀπὸ τῆς Τύρκης. Ὁ βασιλεὺς εἰς μάτην ἠγων-
 νίζετο γὰρ τῆς βάλῃ εἰς τάξιν, ἕως ἔ πολεμῶν ἀν-
 δρείως καὶ ἀπομονωθεὶς, ἐπιάσθη αἰχμάλωτος. Ὁ
 βασιλεὺς τῶν Τύρκων, ὅσις μόλις ἐπίστευσε κατ' ἀρ-
 χὰς τὴν αἰχμαλωσίαν τῆ Ρ'ωμανῆ, ἵτε προσήχθη
 ἐνώπιόν τε, ἐνηγκαλίσσατο φιλοφρόνως καὶ εἶπε, "μὴ
 ,,φοβῆ, ὦ βασιλεῦ, ἀλλ' εὐελπίς ἔσο πρὸ πάντων,
 ,,ὅτι θέλω σὲ μεταχειρισθῆ ἕξι ὡς αἰχμάλωτον,
 ,,ἀλλ' ὡς βασιλέα," καὶ ἔτω μετὰ πολλὴν τὴν πρέπ-
 σαν θεραπείαν καὶ τιμὴν, συνάψας εἰρήνην ἐπίμονον
 μετ' αὐτῆ, ἀφῆκεν ἐλεύθερον.

Ἐλευθερωθεὶς ἔν ὁ Ρ'ωμανὸς τοιοτρόπως,
 ἐπορεύετο μετὰ τῶν πρέσβειων τῆ σελτάνη εἰς Κων-
 σταντινούπολιν, ὅπε ἔμελλε γὰρ κυρωθῆ ἡ εἰρήνη· ἔλθων
 δὲ εἰς Θεοδοσιόπολιν, ὅπε διέτριψεν αὐτῆ ὀλίγας ἡμέ-
 ρας, ἕως ἔ ἰατρευθῶσιν αἱ πληγαί τε παντελῶς, καὶ
 μαθὼν, ὅτι Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς τῆ Κωνσταντίνου Δέ-
 κα, ὁμῆ μετὰ τῆ Ψελλῆ, ἑνὸς τῶν πρωτίστων τῆς
 συγκλήτε, καὶ ἄλλων πολλῶν, ἐκλείσαν τὴν Εὐδα-
 κίαν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἐκήρυξαν βασιλέα τὸν
 πρεσβύτατον υἱὸν Μιχαὴλ Δέκαν, ἔφυγεν εἰς τὴν
 Δήκειαν, φεβρίοντι, καὶ ἐντεῦθεν εἰς Ἀδαναι, πό-
 λιν τῆς Κιλικίας, ὅπε ἀναγκαθεὶς γὰρ παραδοθῆ εἰς
 τὸν κατ' αὐτῆ σαλέντα Ἀνδρόνικον, τὸν πρεσβύτα.

τον υἱὸν τῆ Ἰωάννης ἐπιτρόπῃ τῆ νέῃ βασιλείῳς, ἐτυφλώθη καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν νῆσον Πρώτην, βασιλεύσας χρόνους τρεῖς καὶ μῆνας ὀκτώ. Μετὰ τὸν θάνατον τῆτος ὁ Μιχαὴλ Δέκας ἐγνωρίσθη βασιλεὺς ἀπὸ ὅλης τῆς ὑπὸ κῆρας· ἐπειδὴ δὲ ἦτον ἀμελής καὶ ὀκνηρὸς, ὁ θεὸς αὐτῆ Ἰωάννης διώκει τὰς ὑποθέσεις ὅλας.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΔΟΤΚΑ.

Ἐν τέτοις, ὁ βασιλεὺς τῶν Τέρκων μαδῶν τὸν δυσυχὴ θάνατον τῆ Ρωμανῆ, ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικήσῃ τὸν φίλον καὶ σύμμαχόν τε. Διὸ συναθροίσας πρῶτον ἑαυτοῦ στρατεύματα, εἰσέβαλεν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Γραικῶν, καὶ μετὰ διαφόρας μάχας ἐπίασεν αἰχμαλώτους τὸς κατ' αὐτῆ σαλέντας στρατηγῶς, Ρυσέλιον τὸν Λατίνον, καὶ Ἰωάννην Δέκαν τὸν ἀνεψιὸν τῆ βασιλείῳς, καὶ ἤθελεν ἐξακολουθήσῃ νικῶν καὶ θερίζων τὸς καρπὸς τῶν νικῶν τε, εἰάν δὲν συνέβαινε κατ' αὐτῆ ἡ ἀποσασία τῆ Κετλεμωσέως, ἀνεψιῶ τῆ πρώην βασιλείῳς Τραγολιπάκη, ὅσις ἐζήτει σφετεριζόμενος τὴν βασιλείαν. Ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ δύο ταῦτα στρατεύματα συνελθόντα ἔμελλον νὰ πολεμήσῃν, ὁ Χαλιφῶς τῆς Βαβυλώνης, ὁ ὁποῖος θεωρούμενος ὡς διάδοχος τῆ μεγάλης αὐτῶν προφήτε, εἶχεν ἔτι δύναμιν εἰς τὰ τῆς Θρησκείας, κατέπεισε καὶ τὸς δύο ἀνταγωνιστὰς νὰ φιλιωθῶσι, καὶ νὰ σέρξωσιν εἰς τῆτον τὸν συμβιβασμὸν, δι' ἃ ὁ μὲν Ἀσῶν διορίσθη νὰ ἔχῃ τὴν παρὰ τῆ πατρὸς αὐτῆ Ταγγρολίπικος συσαθεῖσαν μοναρχίαν, ὁ δὲ Κετλεμωσῆς καὶ οἱ ἐξ αὐτῆ ἔμελλον νὰ ἔχῃν ἐκεῖνας τὰς ἐπαρχίας τῆς μοναρχίας, ὅσαι ἂν κυριευθῶσιν ἀπ' αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῆς ἑστέ. Μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆτος τῆ συμβιβασμῆ ἐνωθεῖς ὁ Κετλεμω-

σῆς πανσρατιᾶ μετὰ τῷ Ἀσάνῃ, ἐκυρίευσεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τότε καὶ τῷ ἐπομένῃ βασιλέως τῶν Γραικῶν ὅλην τὴν Μιθίαν, Λυκαονίαν, Καππαδοκίαν καὶ Βιθυνίαν, εἰς τρόπον ὥστε ἔσκησε τὴν καθεδρὰν τῆς νεοσυστάτης μοναρχίας τῆ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας.

Ἐν ᾧ δὲ οἱ Τῦρκοι ἐνηχολῆντο κυριεύοντες τὰς ἄνω ῥηθείσας ἐπαρχίας, ὁ Ῥυσέλιος ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τῆν αἰχμαλωσίαν διὰ τῆς συζύγου, καὶ ἀξιῶθεις μεγάλῃ στρατιωτικῇ ἀξιῳμάτος εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, ἀπεσάτησε, καὶ συνάψας κρυφίως συμμαχίαν μετὰ τῆς Τῦρκου, ἐκήρυξεν ἑαυτὸν βασιλέα. Ὁ Μιχαὴλ ἔσειλε μὲν κατ' αὐτῷ τῆς καλλίστης στρατηγῆς, ἐδὲν δὲ κατορθώσας, ἀλλὰ μᾶλλον νικηθεὶς εἰς διαφόρους μάχας, κατεπεύθη νὰ σείλη τὸν Ἀλέξιον Κομνηνόν, νέον τινὰ ἄξιον καὶ ἐμπειροπόλεμον. Οὗτος στρατεύσας κατὰ τῷ ἀποσάτη, ἐ μόνον ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ καταφύγη εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Τῦρκων, ἀλλὰ κατεπέσει μετὰ πολλὰ χρήματα τὸν βασιλέα αὐτῶν νὰ τὸν σείλη δέσμιον εἰς τὴν Ἀμασειαν, καὶ ἐντεῦθεν εἰς Κωνσταντινέπολιν, τὸ ὅποσον βλέποντες οἱ λοιποὶ συναποσάται, ὑπετάχθησαν ἐκβσίως, καὶ ἀπέδωκαν ὅσας πόλεις καὶ φρέρια ἐκυρίευσαν.

Μετὰ τὴν κατάπαυσιν τῷ ἐμφυλίῳ πολέμῳ, ἐπέσρεψεν ὁ Ἀλέξιος εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅπως εὖρε τὸν λαὸν τυραννόμενον ἀπὸ πείναν καὶ παρωργισμένον κατὰ τῷ βασιλέως διὰ τὴν φυλαργυρίαν τῆ, ὁ ὅπατος ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ τῆς πάχοντας ὑπηκόους, ἐσμίκρυνε τὸ μέτρον τῷ σίτῃ, καὶ ἐπώλει ἀντ' ἐνὸς νομίσματος ἐχὶ ἀκέραιον μέδιμνον, ὡς πρότερον, ἀλλὰ παρὰ πινάκιον, ἤγυν παρὰ τεταρτημόριον τῷ μεδίμνῳ, δι' ὃ καὶ ἐπωνομάθη Παραπινάκιος. Τότε ἀπεσάτησαν Νι.

κηφόρος ὁ Βοτανειάτης, ὁ ἐν Ἀσία στρατηγός, ἔ-Νι-
 α. χ. κηφόρος ὁ Βρυέννιος, ὁ τῆ Δυρράχια δέξ. Ο' Μιχαήλ
 1078. βλέπων ἑαυτὸν ἀνίκανον ἢ ἀντιπαθῆ, παρητήσατο
 τὴν βασιλείαν, ἔ- ἀνεχώρησεν εἰς μοναστήριον, ὅπε
 ἐνδυσάμενος τὸ μοναχικὸν ἡμίμα, ἔγινε μετ' ὀλίγον
 ἔ- ἐπίσκοπος Β'φίσσ· ἐβασίλευσε δὲ ἕξ χρόνους ἔ-
 ἰσαρίθμους μῆνας (1).

Ο' δὲ Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης ἐμβὰς ἀκωλύ-
 τως εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐχειροτονήθη ἔ- ἐσέφθη ἀπὸ
 τὸν πατριάρχην βασιλεὺς τῆ 25 Μαρτίου ἐν ἔτει 1078,
 ἔ- εὐθὺς ἔσειλε κατὰ τῆ Βρυεννίε τὸν Ἀλέξιον Κομνη-
 νὸν μὲ πολλὴν ἔ- ἀξιόλογον δύναμιν. Μετ' ἔ- πολὺ
 συνῆλθον τὰ δύο στρατεύματα εἰς συμπλοκὴν, ἔ- ἐπο-
 λέμησαν ἐπὶ πολὺ ἀνδρείως ἔ- ἰσορρόπως, ἔ- ἕως ἔ- ὁ
 Ἀλέξιος πιάσας τῆ Βρυεννίε τὸν ἵππον, ὁ ὁποῖος ἦτο
 κατ' ἐκεῖνε τῆ καιρῆ τὴν συνήθειαν κατακεκοσμημέ-
 νος μὲ τὰ βασιλικά παρασῆμα, ἔ- παρεπιδεικνύμενος
 εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατεύμα, κατέπεισε τέττες νὰ νομί-
 σωσι τὸν στρατηγόντων ἀποθανόντα, ἔ- νὰ φεύγω-
 σιν. Ο' Βρυέννιος ἰδὼν τὸ στρατήγημα τῆ ἐχθρῆ, ἔ-
 γωνίζετο μὲν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν φυγὴν τῆ στρατεύματος,
 ἀλλ' εἰς μάτην, ὥσε ἔ- αὐτὸς ἐπιάθη αἰχμάλωτος
 μετ' ὀλίγον, πολεμήσας ἡρωϊκώτατα. Ἀλλὰ μετ' ἔ-
 πολὺ συνέβη ἑτέρα ἀποσασία τῆ Νικηφόρου Βασιλα-
 κίε, ὁ ὁποῖος κηρύξας ἑαυτὸν βασιλέα, ἐκυρίευσεν
 τὴν Θεσσαλονίκην, ἔ- ἤτοιμάζετο νὰ στρατεύσῃ ἐναν-
 τίον τῆς Κωνσταντινέπόλεως· ἀλλὰ ἔ- αὐτὸς νικηθεὶς
 ἀπὸ τὸν Ἀλέξιον Κομνηνὸν, ἔ- πολιορκηθεὶς ἐν Θεσ-

(1) Νικηφ. Βρυένν. ἰσορ. Μιχαήλ. κεφ. 2—8. Ἀ' ν-
 ρα Κομν. βιβλ. Α'. κεφ. 2.

σαλονίκη, παρεδόθη ἀπὸ τῆς πολίτας ἔσρατιώτας, ἔξάλη εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅπου ἐτυφλώθη ἔξ κλείωθη εἰς μοναστήριον.

Ὁ βασιλεὺς προβεβηκῶς ὢν τῇ ἡλικίᾳ, ἔξ μὴ ἔχων ἄρρενας διαδόχους, κατεπέωθη ἀπὸ δύο ἀδελφῆς Σκύθας δέλης αὐτῆ, Βορίλον ἔξ Γερμανόν, ἡ ἀφήση ἀποθνήσκων διάδοχον τὸν Συναδηνόν, νέον ἄξιον ἔξ συγγενῆ αὐτῆ. Ἀλλ' ἡ βασίλισσα ματῆσα τῆτο, ἔξ ἔχουσα ἱόν ἐκ τῆ ἀποθανόντος Μιχαὴλ Δύκα τὸν Κωνσταντίνον Δύκαν, ὁ ὅποιος συζευχθεῖς μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆ Βοτανειάτης, εἶχεν ἀνάμφιβόλως τὸ δίκαιον τῆς βασιλείας, ἐθυμώθη ἔξ ἐδήλωσε τὸ μυσικὸν εἰς τῆς δύο ἀδελφῆς Ἀλέξιον Κομνηνόν ἔξ Ἰσαάκιον Κομνηνόν, οἱ ὅποιοι ἔξ ὑπέσχοντο αὐτῇ πᾶσαν βοήθειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ δύο δῦλοι τῆ βασιλέως ὑπώπτευσαν τὰ γινόμενα ἐκ τῆς οἰκειότητος τῆς μεταξὺ τῆς βασίλισσης ἔξ τῶν Κομνηνῶν, ἀπεφάσισαν νὰ δολοφονήσεν τῆς δύο ἀδελφῆς· οὔτοι δὲ ματῶντες τὸν σκοπόν των, συνώμοσαν μετὰ τῆ Πακυριανῆ, ἐνὸς ἐμπείρου στρατηγῆ ἔξ πολιτικῆ, ἔξ ἔφυγον ὁμῆ μετὰ τῶν φίλων πρὸς τὸ εῤάτευμα, τὸ ὅποιον ἐστρατοπέδευε τότε εἰς τὰ σύνορα τῆς Θράκης. Ἐνταῦθα συμβελῆς γενομένης ὅλων τῶν στρατηγῶν, ἐκηρύχθη ὁμοφώνως ὁ Ἀλέξιος Κομνηνὸς βασιλεὺς, ὁ ὅποιος ἐστράτευσεν εὐθὺς εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, εὐφημῆμενος καθ' ὅλας τὰς πόλεις, δι' ὢν ἤρχετο, ἔξ ἐπαινέμενος. Οἱ ἐγκάτοικοι τῆς Κωνσταντινῆπόλεως δὲν ἠθέλησαν ἡ ἀνοίξωσιν εἰς αὐτὸν τὰς πύλας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξιος ἐμβὰς διὰ προδοσίας ἐνὸς στρατηγῆ, ὁ ὅποιος ἐφύλαττεν ἐν τῶν τεσσάρων μερῶν τῆς πόλεως, ἐκυρίευσεν εὐθὺς ὅλην τὴν πόλιν, ἔξ ἐσέφθη ἀπὸ τὸν πατριάρχην Κσ.

α. χ. σμᾶν ἐν ἔτει 1081 ἐν μηνὶ Ἀπριλίῳ βασιλεύς· ὁ δὲ 1081. Βοτανειάτης ἐμόνασε, βασιλεύσας ἔτη δύο καὶ μῆνας δέκα (1).

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

Παραλαβὼν ὁ Ἀλέξιος τὴν βασιλείαν, ἐφρόντισεν ἐν πρώτοις τὴν μὲν φίλως καὶ τιμήσῃ κατ' ἀξίαν, τὸν δὲ Κωνσταντῖνον Δέκαν, τὸν υἱὸν τῆς πρώτης βασιλέως Μιχαήλ, καὶ τὸν συγχωρήσῃ, κατὰ τὴν πρὸς τὴν βασίλισσαν ὑποχεσίν τε, καὶ φορῆ τὸ βασιλικὸν σέμμα καὶ καὶ παρρησιάζηται μετὰ τὰ λοιπὰ βασιλικὰ παράσημα· ἔπειτα δὲ θέλων καὶ μετανοήσῃ δημοσίᾳ διὰ τὰ κακὰ καὶ τὰς ἀρπαγὰς, ὅσας ἔπραξαν οἱ στρατιῶταί τε ἐν τῷ ἐμβαίνειν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ἐπαρρησιάζη ἐνώπιον τῆς πατριάρχης καὶ τῆς λοιπῆς ἀρχιερατικῆς τάγματος μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, ἀμολόγησεν ἑαυτὸν ἔνοχον τῶν πραχθέντων ἀπὸ τῆς στρατιώτας ἀνομιμάτων, καὶ ἐζήτησε τὸν ἀνήκοντα κανόνα τῆς μετανοίας. Ὁ δὲ πατριάρχης ἐπέταξεν εἰς αὐτὸν καὶ ὅλης αὐτῆς τῆς συγγενείας καὶ φίλων καὶ νηφεύσῃσι τεσσαρακονθήμερον, καὶ κοιμῶνται κατὰ γῆς, καὶ καὶ πράττωσιν ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, εἰς τὰ ὅποια πάντα ὑπήκυσεν ὁ βασιλεὺς προθύμως (2).

Μετὰ ταύτην τὴν μετάνοιαν, ἡτοιμάζετο ὁ βα-

(1) Ἄννα Κομνην. βιβλ. β', κεφ. τελευτ. καὶ βιβλ. Γ', κεφ. α'.

(2) Τῆτον τὸν κανόνα τῆς μετανοίας ἔδωκεν αὐτῷ ὁ νέος πατριάρχης Λυσράτιος Γαρίδας, ὁ ὁποῖος ἔ ποτὸν πρότερον μετὰ τὴν ἐκείνου παραίτησιν τῆς Κοσμά ἔχειροτονήθη πατριάρχης (Ὅρα Ἄνν. Κομνην. ἴσορ.)

σιλεύς νὰ καταπολεμήσῃ τὰς Τέρκας, οἱ ὅποιοι κατ' ἡ-
 μέραν ἐκυρίεον νέας πόλεις· ἀκέσας δὲ, ὅτι Ρ'ο.
 βέρτος ὁ Γβίσκαρδος, ὁ δὲξ τῆς Ἀπυλίας καὶ Καλα-
 βρίας, ἔκαμνεν εἰς τὴν δύσιν μεγάλας ἐτοιμασίας
 κατ' αὐτῆ, ἔκαμνεν εἰρήνην μετὰ τῷ Σαλευμάνῳ, τῷ
 υἱῷ καὶ διαδόχῳ τῷ Κυτλεμωσέως, καὶ ἔσρεψε τὰ ὄπλα
 κατ' ἐκείνῳ. Ο' Ρ'οβέρτος ἦτο Νορμάνος τὸ γένος,
 υἱὸς τῷ Ταγγρέδῳ, ἄρχοντος τῆς Ἀντιοχείας, ὁ ὅποιος
 ἔχων πολλὰς παῖδας καὶ ὀλίγην περισίαν, ἔσειλε τὰς
 δύο πρεσβυτέρους υἱὰς πρὸς ἄλωσιν τῆς Ἰταλίας, ὅθεν
 ἔτοι ἐκδιώξαντες τὰς Σαρακηνὰς, ἔσησαν αὐτῆ νέαν ἡ-
 γεμονίαν. Ο' δὲ τρίτος υἱὸς Ρ'οβέρτος μετὰ τὸν θάνατον
 τῶν δύο πρεσβυτέρων ἀδελφῶν μὴ εὐχαρισθὲν εἰς
 μόνην τῆς Ἀπυλίας τὴν ἡγεμονίαν, τὴν ὅποιαν ἐκεῖ-
 νοι ἐδέσποζον, ἐκυρίευσεν καὶ τὸ νῦν βασίλειον τῆς Νεα-
 πόλεως, καὶ ὠνομάζετο δὲξ τῆς Ἀπυλίας καὶ Καλα-
 βρίας. Περὶ τὰ ἔσχατα τῆς τῷ Βοτανειάτῃ βασιλείας,
 ὁ Μιχαὴλ, ὅσις ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ τὴν βα-
 σιλείαν, καὶ ἔφυγεν εἰς Ἰταλίαν, κατέπεισε τὸν Ρ'ο-
 βέρτον, τῷ ὁποίῳ ἡ θυγάτηρ ἔλαβε πρό τινων χρό-
 νων ἄνδρα τὸν Κωνσταντῖνον, υἱὸν τῷ Μιχαὴλ, νὰ τὸν
 βοηθήσῃ εἰς ἀνάκτησιν τῆς βασιλείας. Πρὸς τῆτο, ὁ
 Ρ'οβέρτος ἠτοιμάζετο καὶ διὰ ξηρῆς καὶ θαλάσσης, καὶ
 δὲν ἔπαυσε καὶ μετὰ τὴν καθάρσιν τῷ Βοτανειάτῃ,
 μὲν σερεῶν ἀπόφασιν νὰ ἐκδιώξῃ, εἰ δυνατόν, ἀπὸ τῷ
 θρόνῳ τὸν Ἀλέξιον, καὶ ν' ἀποκαταστήσῃ τὸν Μιχαὴλ,
 ἢ κατὰ τινὰς ν' ἀρκάσῃ αὐτὸς τὴν βασιλείαν. Ἀλλ' ὅ-
 πως καὶ ἂν ἦναι, ὁ μὲν Ρ'οβέρτος ἀφῆσας ἐν τῇ Ἰτα-
 λίᾳ ἐπίτροπον τὸν υἱὸν τῷ Ρ'ογέρον, ἔπλευσε παν-
 στρατιᾷ εἰς Βρεντήσιον, καὶ ἐμβὰς εἰς τὴν Ἠπειρὸν,
 ἐκυρίευσεν αὐτήν· ὁ δὲ υἱὸς αὐτῷ Βοημῆνδος ἐκυρίευσεν

τὸν Αὐλῶνα, περίφημον πόλιν καὶ λιμένα, ἐν τῇ νῦν ὀνομαζομένη Ἀλβανίᾳ (1).

Ἐντεῦθεν ἐσράτευσαν οἱ δύο ἀδελφοὶ πρὸς τὸ Δυρράχιον, καὶ ἐπολιορκῆν διὰ ξηραῖς καὶ θαλάσσης. Ἀλλ' ὁ ἐνταῦθα διορισθεὶς Γεώργιος Παλαιολόγος ἀντεστάθη ἀνδρείως, ἕως ἢ οἱ Ἐνετοὶ, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ βασιλεὺς ἔκαμε συμμαχίαν, ἐλθόντες μὲ δυνατὸν στόλον, τὸν μὲν ναύαρχον Βοημῆνδον κατενίκησαν, καὶ πολλὰ πλοῖα ἐκυρίευσαν, ἔπειτα δὲ ἐνωθέντες μετὰ τῷ Παλαιολόγῳ, ὅσις ἐξῆλθε τῆς πόλεως, κατέφθειραν τὰ ἔργα τῶν πολιορκούντων, καὶ κατέκαυσαν τὰ πολεμικὰ αὐτῶν ὄργανα, καὶ ἐπέσρεψαν εἰς τὸν στόλον, ἔχοντες πολλὰ λάφυρα, καὶ φέροντες εἰς τὰς πολιορκημένους πολλὰς τροφάς. Ἀλλ' ὁ Ρ'οβέρτος, ἀνὴρ ἀνδρείος, ἔμπειρος καὶ τολμηρὸς, δὲν ἀπεδειλίασεν, ἀλλὰ καταρτίσας καὶ ἀναπληρώσας ὅσον τὸ δυνατὸν τὸν στόλον τε, μετεκόμισεν ἐκ τῆς Ἰταλίας πολλὰς τροφάς πρὸς τὸ στρατόπεδόν τε, ὅπερ ἦτον ἔλλειψις αὐτῶν. Ὁ Παλαιολόγος βλέπων καὶ τὴν ἀθυμίαν τῶν στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν, καὶ τὴν ἀπάνιν τῶν τροφῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναμφιβόλως κατήντησαν, ἐδήλωσε πᾶντα εἰς τὸν βασιλέα.

Ὁ Ἀλέξιος ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ αὐτοπροσώ-

(1) Οὗτος ὁ Ψευδομιχαὴλ ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἰσορίαν τῆς Ἀΰνης Κοιμηνῆς Γραικὸς μοναχὸς, τὸν ὁποῖον ὁ Ρ'οβέρτος ἐγνώρισεν ὡς τὸν φυγάδα βασιλέα, διὰ νὰ εὕρη πολλὰς Γραικὰς συμβουθὰς. Ὅρα περὶ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ διοικήσεως τῶν Νορμάννων Pet. Giannone hist. civile du Royaume de Naples βιβλ. 3, ὅσις ἐν βιβλ. 10, κεφ. 8. τόμ. β'. σελ. 104 κτ. περιγράφει περιστατικώτερον τὴν Ρ'οβέρτε τὴν εἴσοδον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

πως εἰς βοήθειαν. Διὸ ἀφίσας ἐν Κωνσταντινέπολιν τὸν Ἰσαάκιον, ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπως ἐνωθεῖς μὲ τὸν στρατηγόν τε Πακρυανόν, ἐστράτευσεν εἰς τὸ Δυρράχιον, καὶ στρατοπεδεύσας πλησίον τῆς πόλεως ἐπάνω τινὸς λόφου, ἔχων κατὰ μὲν δεξιὰν ὄρος ὑψηλὸν καὶ δύσβατον, κατὰ δὲ ἀριστερὰν τὴν θάλασσαν, συνεκάλεσε συμβῦλιον ὄλων τῶν στρατηγῶν, ἀπὸ τῶν ὁποῖος οἱ περισσότεροὶ ἀπεφάσισαν νὰ πολεμήσῃ. Οἱ Ροβέρτος ἰδὼν τὰς ἐτοιμασίας τῆ βασιλέως, ἐπρόσαξε νὰ καταποντιωθῆν ὅλα τὰ πλοιάκια, διὰ νὰ μὴ ἐλπίζωσιν οἱ στρατιῶταί τε εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν νίκην. Ἡ μάχη ἐχρημάτισεν ἐνατέρωθεν ἐπὶ πολὺ ἀμφίβολος καὶ ἰσόρροπος, ἕως ἢ τὰ βασιλικά στρατεύματα ἤρχισαν νὰ ἐνδίδων, τὸ ὁποῖον ἐννοῶντες οἱ ἐχθροὶ, ἐμάχοντο θαρράλεώτερον, καὶ πρῶτον μὲν ἔτρεψαν εἰς φυγὴν ὅλην τὸν δεξιὰν πτέρυγα, ἔπειτα δὲ ὅλον τὸ στρατεύμα. Ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐφονεύθησαν οἱ κάλλιστοι στρατιῶται τῆ βασιλέως, καὶ πολλοὶ στρατηγοὶ καὶ περιφανεῖς ἄνδρες, ἐξ ὧν ἦσαν καὶ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τῆ Κωνσταντίνου Δέκα, Νικηφόρος ὁ συναδηνός, καὶ Νικηφόρος ὁ Παλαιολόγος· ὁ δὲ βασιλεὺς μόλις ἔφυγεν εἰς τὴν Ἀχρίδα, εἰς τρόπον ὡς ἀφῆκεν εἰς τὴν ἐχθρὴν ὅλον τὸ στρατόπεδον καὶ τὰ πολεμικὰ σκεύη. Οἱ δὲ Ροβέρτος ἐπιστρέψας εἰς τὸ Δυρράχιον, τὸ ὁποῖον εὐθὺς παρεδόθη, ἔβαλε τὰ στρατεύματά τε εἰς τὴν παραχειμαδίαν τόπῃς, διανοόμενος ν' ἀνακινήσῃ τὸν πόλεμον εὐθὺς ἀρχομένῃ τῆ ἔαρος. Ἐν τέτοις, ὁ Ἀλέξιος προσάξας νὰ γένωσι νέα στρατολογία, ἔκαμε συμμαχίαν μὲ τὸν Εὐρῶτικόν, τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας, καὶ κατέπεισεν αὐτὸν νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν ἐν Ἰταλίᾳ ἐπικράτειαν τῆ Ροβέρτου, τὸ ὅπριον καὶ ἔ-

πραξεν, εισβαλὼν μὲ πολυάριθμὸν στρατεύμα εἰς τὴν Καλαβρίαν.

Ὁ δὲ Ρ'οβέρτος μαθὼν τὰ κινήματα τῆ Ε'ρρίκου, τὸν μὲν υἱὸν αὐτῆ Βοημῦνδον ἀφῆκεν εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας, αὐτὸς δὲ ἔλθων εἰς Ἰταλίαν, ἐβοήθησε τὸν Πάπαν, ὅσις ἐπολιορκεῖτο εἰς τὴν Ἀγγελέπολιν (Engelsbourg), ἐκυρίευσεν πάλιν τὴν Ρ'ώμην, καὶ ἐδίωξε τὸν Ε'ρρίκον ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν. Ὁ δὲ Βοημῦνδος κυριεύσας πολλὰς πόλεις τῆς Ἰλλυρίας, καὶ νικήσας δις τὸν Ἀλέξιον, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Θεταλίαν, καὶ ἐστρατοπέδευσε πλησίον τῆς Λαρίσσης, ὅπε ὅμως ἐδὲν ἐκατόρθωσεν, ἀναγκασθεὶς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἰταλίαν διὰ τὴν ἀποσασίαν τῶν στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἤθελον νὰ πολεμήσῃν, ἕως ἂν δὲν λάβωσι τὸν ἐναπολειφθέντα μισθόν. Τότε ὁ Ἀλέξιος ἐκυρίευσεν πάλιν πολλὰς πόλεις, καὶ ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν Ἐνετῶν, οἱ ὅποιοι ἐτοιμάσαντες μεγάλου σόλου, μετὰ δύο ἀμοιβαίας νίκας καὶ φθορὰς ἐνίκησαν τὸν σόλον τῆ Ρ'οβέρτου εἰς τὸ Βεθρωτόν, ὅπε πολλὰ πλοῖα κατεβύθισαν, καὶ πολλὰς αἰχμαλώτους ἔλαβον, εἰς τρόπον ὥστε μόλις ἔφυγον οἱ υἱοὶ αὐτῆ καὶ ἡ σύζυγος. Ὁ Ρ'οβέρτος ἠτοιμάζετο νὰ ἐκδικηθῆ λαμπρότατα, ἀλλὰ νόσῳ περιπεσὼν ὄξεια, ἀπέθανεν ἐν Κεφαλληνίᾳ τῷ ὀθ' ἔτει τῆς ἡλικίας (1). Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῆ Ρ'οβέρτου ὁ υἱὸς αὐτῆ καὶ διάδοχος Ρ'ογγέρος, μὴ κρίνων ὑφέλιμον τὴν ἐξακολούθησιν τοιαύτη ἐπικινδύνε καὶ πολυδαπάνε πολέμῳ, ἀνεκάλεσε τὰ στρατεύματά τε εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἔτω τὸ Δυρράχιον καὶ

(1) Ἐν μηνὶ Γ'ελίῳ ἐν ἔτει 1082, ἢ κατὰ τινας 1083 — 1086.

αὶ λοιπαὶ ἐν Ἰλλυρία πόλεις ὑπετάχθησαν πάλιν εἰς τὸν βασιλέα (1).

Μετὰ τῆτον τὸν πόλεμον ἠκολούθησέν εὐθὺς ἕτερος μετὰ τῶν Σκυθῶν, οἱ ὅποιοι διαβάντες τὸν Δανύβιον, διήρπασαν τὸ πλείον μέρος τῆς Θράκης, καὶ ἔπραττον ἀπανταχῆ ἀνηλεῶς καὶ ἀπανθρώπως. Ὁ βασιλεὺς ἔξειλε κατ' αὐτῶν στρατηγὸς τὸν Πακβριανὸν καὶ Βρανᾶν, ἀλλὰ μαθὼν αὐτὸς νικηθέντας, ἔξειλεν ἕτερον τὸν Ταττίκιον, ὅστις ὀρμήσας ἐξαίφνης εἰς αὐτὸς πλησίον τῆς Φιλιππεπόλεως, κατέκοψεν αὐτῶν πολλὰς, τὰς δὲ λοιπὰς ἠνάγκασε ν' ἀναχωρήσεν σπυδαίως καὶ ἀτάκτως. Ἀλλὰ τῷ ἐπομένῳ ἔτει ἐφάνησαν πάλιν τόσοι πολλοὶ βάρβαροι, ὥστε ὁ Ἀλέξιος ἀπεφάσισε νὰ στρατεύσῃ προσωπικῶς· ἐνίκηθη ὁμως πλησίον τῆς Λαρδέα ἢ μακρὰν τῆς Ἀδριανεπόλεως, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Βέρροϊαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν οἱ Τῦρκοι βλέποντες τὴν δύναμιν τῆς Ἀλέξιος ἐναχολεμένην εἰς τὸν Σκυθικὸν πόλεμον, ὤρμησαν καὶ ἐκυρίευσαν πολλὰς ἀξιολόγους πόλεις τῆς Ἀσίας, ἐξ ὧν ἦσαν αἱ Κλαζομεναὶ, ἡ Φώκαια, Μιτυλήνη, Μήθυμνα, καὶ ἔπειτα τὴν Χίον. Τότε ὁ βασιλεὺς ἠναγκάσθη κατὰ μὲν τῶν Τῦρκων νὰ στείλῃ τὸν Ἰωάννην Δέκαν, ἀδελφὸν τῆς βασίλισσης, αὐτὸς δὲ στρατεύσας κατὰ τῶν Σκυθῶν, μετὰ διαφόρας ἀμοιβαίας νίκης καὶ φθορᾶς ἐνίκησεν αὐτὸς κατὰ κράτος. Μετὰ τὴν α. χ. κατάπαυσιν τῆς Σκυθικῆς πολέμου ἐστράτευσεν ὁ βασι- 1084. λεὺς ἐναντίον τῶν Τῦρκων, καὶ κατανικήσας μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Σελτάνης τὸν ἀποσάτην Ἰζαχᾶν, ἕνα τῶν στρατηγῶν τῶν Τῦρκων, ὁ ὅποιος ἐκυρίευσεν τὴν Σμύρ-

(1) Ὁρα Ἀνν. Κομνην. Ἀλεξιάδ. βιβλ. ε' καὶ ε'

νην, ἔξησεν αὐτῆ νέαν βασιλείαν μὴ ὑποτασσομένην εἰς τὸν Σελτάνου, ἔβλαπτε τὰς πλυσιοχώρας ἐπαρχίας, ἔκαμεν εἰρήνην μετὰ τῆ Σελτάνου (1).

Τῷ δὲ 1093 ἔτει παρακινήμενοι οἱ Σκύθαι ἀπὸ τινα ἀπαταιῶνα, ὅσις ἐφήμιζεν ἑαυτὸν Λέοντα, τὸν πρεσβύτατον ἱὸν τῆ ἀποθανόντος Ρῶμανῆ Διογένους, ἀπεφάσισαν προθύμως ν' ἀνακινήσῃν τὸν πόλεμον. Ὁ Ἀλέξιος μαθὼν ἐν καιρῷ τὸν σκοπὸν τῶν βαρβάρων, πρῶτον μὲν ὠχύρωσεν ὅλα τὰ φρέγια, ἔπειτα δὲ στρατεύσας εἰς Ἀγχιάλον, ἐστρατοπέδευσε ἔξω ὠχυρώσει πλησίον αὐτῆς ἐπάνω τινὸς λόφου. Οἱ βάρβαροι ἐλθόντες πανσρατιᾶ, καὶ βλέποντες τὸν τόπον καλῶς ὠχυρωμένον ἔξω ἀνάλωτον, ἐστράτευσαν εἰς τὴν Ἀδριανέπολιν, ἐλπίζοντες γὰρ τὴν παραδῶσθαι εἰς αὐτὸς προθύμως ὁ στρατηγὸς τῆ βασιλείου Νικηφόρος ὁ Βρυένιος, τὸν ὁποῖον κατὰ τῆς λόγου τῆ ἀπαταιῶνος ὁ πατὴρ αὐτῆ Ρῶμανὸς Διογένους ἐτίμα διαφερόντως· ἀλλ' ἠπατήθησαν, ἔξω τέλος μετὰ ἑπτὰ ἑβδομάδων πολιορκίαν ἐνικήθησαν κατὰ κράτος διὰ τῆ ἀκολέθει στρατηγήματος. Στρατιώτης τις, ὀνομαζόμενος Ἀλακσεύς, ἠκρωτηρίασε κατὰ μίμησιν τῆ περιβοήτου Ζωπύρου τὸ πρόσωπον ἔξω ὅλον τὸ σῶμά τε, ἔξω ἐλθὼν πρὸς τὸν Ψευδολέοντα, διηγείτο αὐτῷ, ὅτι διὰ τὴν πρὸς πατέρα τε τὸν Ρῶμανὸν Διογένην πίσιν ἐπαιδεύσει τοις τοτρόπως ἀπανθρώπως ἀπὸ τὸν Ἀλέξιον, καὶ κατέφυγε πρὸς αὐτὸν ἐπικαλούμενος τὴν βοήθειαν τῆ νομίμου βασιλείου, ἔξω ἐνθυμίζων αὐτὸν γὰρ ἐκδικήσει τὴν ὕβριν ἀμφοτέρων. Ὁ ψευδοβασιλεὺς πισεύσας τῆς λόγου τῆ στρατιῶτη, ἔξω ἐλθὼν ὁμῆ μετὰ πολλῶν ἐκ-

(1) Ἀ' νν. Κομν. βιβλ. Ζ'. κεφ. 6. 7.

λεκτῶν Σκυθῶν εἰς ἓν φρέριον ἐκεῖ πλησίον, ὅπερ κατὰ τῆς λόγης τῆς ἐρατιώτεθ ἐμελλεν ὁ Βρυέννιος νὰ παραδώσῃ τὴν πόλιν, εἰσῆχθησαν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτῆ εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὅπερ μεθύσας αὐτὸς εἰς τι συμπόσιον ὁ Βρυέννιος, ἐπίασε καὶ ἐφύλαττεν ἐν δεσμοῖς. Τότε μαθὼν ὁ Ἀλέξιος τὰ γενόμενα, ἐστράτευσε σπουδαιότατα ἐναντίον τῶν Σκυθῶν, καὶ ὀρμήσας εἰς αὐτὸς αἰφνιδίως, ἐφόνευσεν 7,000, ἐπίασε 3,000, τῆς δὲ λοιπῆς ἠνάγκασεν ἀναχωρήσεν ἀτάκτως, οἱ ὅποιοι καὶ ἕκαμον τῷ ἐπομένῳ ἔτει εἰρήνην μετὰ τῆ βασιλείως, ὡς ἔτος ἤθελε. (1).

Ἐπιστρέψας ἔν ὁ βασιλεὺς εἰς Κωνσταντινέπολιν θριαμβεύων, ἔμαθε μετ' ὀλίγον, ὅτι οἱ Φράγγοι ἕκαμον μεγάλας ἐτοιμασίας, διὰ νὰ κυριεύσεν πάλιν τῆς ἀγίας τόπης τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποῖας ἐδέσκαζον τότε οἱ Τῦρκοι καὶ Σαρακηνοί. ἔτος δὲ ὁ πόλεμος τῶν Χριστιανῶν κατὰ τῶν Τῦρκων ὠνομάσθη σαυροφορικὸς πόλεμος, τῆ ὁποῖα ἀφορμὴ ἐχρημάτισεν ἡ ἀκόλυθος. Περὶ τὸ 1063 ἔτος ἀπὸ Θεογονίας, ἐρημίτης τις ὀνομαζόμενος Πέτρος, γεννηθεὶς ἐν Ἀμίᾳ τῆς Πικαρδίας, ἀπεδήμησεν εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς προσκύνησιν τῆ ἀγίας τάφου, καὶ βλέπων τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν καὶ συμφορὰν τῶν ἐν Ἀσίᾳ, Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ Χριστιανῶν, τὰς ὁποῖας ἐπαρχίας εἶχον τότε οἱ Τῦρκοι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, ἤρχισε πρῶτον μὲν νὰ συλλογίζηται καθ' ἑαυτὸν, ἔπειτα δὲ συνεβλεύετο καὶ μετὰ τῆ Σίμωνος, τῆ τότε πατριάρχου τῆς Ἱερουσαλήμ, περὶ τῶν τρόπων, δι' ὧν εἰδίνατο νὰ ἐλευθερώσῃ τῆς Χριστιανῆς ἀπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν τῶν Τῦρκων. τέ-

(1) Ἀνν. Κομνην. βιβλ. ι'. κεφ. β—δ.

λος δὲ βλέπων ἀδύνατον τὴν ἀνατολικὴν τῶν Γραικῶν μοναρχίαν, ἀπεφάσισε γὰρ παρακινήσει τὰς δυτικὰς ἡγεμόνας εἰς συμμαχίαν κατὰ τῶν Τέρκων. Ὁ δὲ λαβὼν ἐπιστολὰς παρὰ τῆ πατριάρχου καὶ ἄλλων τινῶν ἀνδρῶν πρὸς τὸν Πάπαν καὶ πρὸς ὅλους τὰς ἐν τῇ δύσει ἡγεμόνας, ἦλθεν εἰς Ρώμην, καὶ παραδὲς εἰς τὸν τότε Πάπαν Οὐρβάνον τὸν δεύτερον τὰ γράμματα, καὶ περιγράψας τὴν ἐλεεινὴν ὑπὸ τὰς Τέρκους κατάσασιν τῶν Χριστιανῶν, ἀπῆλθε πρὸς τὰς λοιπὰς ἡγεμόνας, καὶ ἐνέπνευσεν εἰς ὅλους, διαβαίνων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τὸν θεάρετον καὶ ἀξιεπαινον ζῆλον τῆ γὰρ ἐλευθερώσειν τὰς Χριστιανὰς καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τὰς Τέρκους. Τότε συνεκάλεσεν ὁ Πάπας σύνοδον πρῶτον μὲν ἐν Πλακεντία, εἶτα δὲ ἐν Φερμόντῳ τῆς Γαλλίας, ὅπου παρόντων 310 ἐπισκόπων καὶ τῶν πρέσβειων ὄλων σχεδὸν τῶν Χριστιανῶν ἡγεμόνων, ἐψηφίσθη κοινῇ γνώμη ὁ πόλεμος. Λέγουσιν, ὅτι οἱ τοιαῦτοι ὑπέρμαχοι στρατιῶται τῆς θρησκείας, οἱ ὅποιοι πρὸς διασολὴν τῶν μὴ τοιούτων ἐφόρου εἰς τὸν δεξιὸν ὤμον κοκκίνους σαυρὰς, συνεποσέοντο ὡς 300,000 ἄνδρες, τῶν ὁποίων οἱ πρῶτιστοι στρατηγοὶ ἦσαν Οὐβος (Hugo) ὁ ἀδελφὸς Φιλίππου τῆ ἀ βασιλέως τῆς Γαλλίας, Ροβέρτος ὁ δὲξ τῆς Νορμανδίας, Ροβέρτος ὁ κόμης τῆς Φλανδρίας, Ραϊμῦνδος ὁ ἐκ Τολώσης, Γοδοφρέδος ὁ ἐκ Βελγικῆς ὁμῆ μετὰ τῶν ἀδελφῶν Βαλδεῖνε καὶ Εὐσαθίε, Στέφανος ὁ κόμης τῆ Καρνῶτε (Chartres), Βρημῦνδος ὁ ἡγεμὼν τῶν Ταράντων, καὶ Πέτρος ὁ ἐρημίτης, ὁ ἐπνομαζόμενος Κυκῆπετρος.

Ὁ Πέτρος παραλαβὼν 40,000 ἀνθρώπους, ἐμέρισεν αὐτὰς εἰς δύο τάγματα, καὶ παρέδωκε τὸ ἐν εἰς τινὰ Γάλλον ὀνομαζόμενον Γαυτιέρου (Gautier).

Οὗτος κινήσει τῇ 18 Μαρτίῃ ἐν ἔτει 1096, ἦλθε ἁ. χ. διὰ τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, ὅπερ μετὰ 1096. πολλὰς δυσυχίας ἔφθασε τελευταίον, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν δεσπότην, ἦτοι ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας, εἰς Κωνσταντινέπολιν, ὅπερ ἦλθε περὶ τὸν μῆνα Αὐγύστου καὶ ὁ Πέτρος μετὰ τῆ λοιπῆ στρατεύματος, τὸν ὅποιον ἐδέχθη ὁ βασιλεὺς μετὰ πάσης φιλοφροσύνης καὶ φιλίας, ἔχι ὅμως χωρὶς ἐσωτερικὸν φόβον τῆς ψυχῆς τῆ ἐπὶ τῷ ἐπιχειρήματι, ὁ ὅποιος περὶ μὲν τῆ χυδαίᾳ ὄχλῳ ἐπίστευεν, ὅτι ἔτος ἔπραττε τυχὸν βίαιον ζήλον κινούμενος, περὶ δὲ τῶν ἡγεμόνων δὲν ἠμπόρει νὰ φαντασθῆ ποτε, ὅτι καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀφῆκαν τὴν ἐπικράτειάν των, καὶ κατ'ὀπίσθον ἑαυτὸς εἰς τοιοῦτον ἐπικίνδυνον ἐπιχείρημα.

Οὐ πολλῶ δὲ ἕξερσεν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆ Πέτρος, μαθὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ Γοθοφρέδος ἔφθασεν εἰς τὴν Φιλιππέπολιν μὲ 10,000 πεζῶς, ἐταράχθη πολὺ, μάλιστ' ὅτε ὁ Γοθοφρέδος ἔσειλε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐζήτην ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸν Οὐβον, τὸν ἀδελφὸν τῆ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ὁ ὅποιος ἐν τῷ διαβαίνειν διὰ τῆς Βάρεως πρὸς τὸ Δυρράχιον ἀποχωριθεὶς ἀπὸ τὸν λοιπὸν σὸλον διὰ τὸν συμβάντα χειμῶνα, ἐπιάθη ἀπὸ τὸν ἑπαρχὸν ἐκείνης τῆς πόλεως, καὶ σαλεῖς εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐφυλάττετο αἰχμάλωτος. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς προφασιζόμενος δὲν ἠθέλε ν' ἀπολύσῃ τὸν αἰχμάλωτον, ὁ Γοθοφρέδος, ὅστις ἔφθασεν ἤδη εἰς Ἀδριανέπολιν, ἐφέρετο πρὸς τὸν βασιλέα ὡς πρὸς ἐχθρὸν, καὶ διήρπαζε τὴν χώραν, καὶ ἐπορεύετο εὐθὺς κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τότε ὁ Ἀλέξιος βλέπων τὸν ἑαυτὸν τῆ ἀνίκανον τῆ ν' ἀντισταθῆ, ἔκαμε μετὰ τῆ Γοθα-

φρέδε εἰρήνην, τῆς ὁποίας αἱ συθῆκαι ἦσαν αἱ ἀκό-
 λωθοι· ὁ μὲν βασιλεὺς ὑπέχετο νὰ δώσῃ
 εἰς τὴν ἡγεμόνας, ἐφ' ὅσον ἂν διαρκέσῃ
 ὁ πόλεμος, πᾶσαν ἐνδεχομένην βοήθειαν
 στρατιωτῶν καὶ τροφῶν· ἐκεῖνοι δὲ ν' ἀπο-
 δώσῃν εἰς αὐτὸν, ὅσας ἂν κυριεύσωσι πό-
 λεις ἀπὸ τῆς Τέρκης καὶ Σαρακηνέας. Μετ'
 ἕ πολὺ δὲ ἦλθον καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες ἔχοντες
 πολλὰ στρατεύματα, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας διαβάν-
 τες τὸν Βόσπορον, ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὴν Χαλκη-
 δόνα, διανοόμενοι νὰ πορευθῶσιν ἐντεῦθεν κατὰ τῆς
 Νικαίας.

Ἐν τῆτοις, διχόνοιαι καὶ ταραχαὶ συνέβησαν εἰς
 τὸ στρατεῦμα τῆ Πέτρε, τὸ ὁποῖον εὗρίσκειτο πλησίον
 τῆς Νικαίας, καὶ οἱ Γάλλοι ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τῆς Γερ-
 μανῆς καὶ Ἰταλῆς, διὰ τὸ ὁποῖον ἐδυνήθησαν οἱ Τερ-
 κοὶ νὰ τῆς νικήσωσι πολλάκις, εἰς τρόπον ὥστε ἐκ τῶν
 40,000 στρατιωτῶν τῆ Πέτρε μόλις ἔμειναν 3,000,
 οἱ ὁποῖοι κατέφυγον εἰς τὴν Κινήτην καὶ ἀντεμάχοντο,
 ἕως ἔ ἐνωθῆντες μετὰ τὸ στρατεῦμα τῆ Γοθοφρέδε καὶ
 τῶν λοιπῶν ἡγεμόνων, οἱ ὁποῖοι ἤδη ἔφθασαν, συν-
 επολιόρκησαν τὴν Νίκαιαν ἐν μηνὶ Μαίῳ 1097, ἡ ὁ-
 ποία μετὰ πολλὰς μάχας καὶ ἀντιστάσεις τῶν πολιορ-
 κόντων καὶ πολιορκημένων παρεδόθη τῇ πέμπτῃ Ἰουλίου
 εἰς τὸν βασιλικὸν στρατηγὸν Βατριμίτην· μεταξὺ δὲ
 τῶν αἰχμαλώτων εὗρέθη ἡ σύζυγος τῆ Σελεῦμάνε,
 τῆ τότε Σελτάνε, καὶ δύο τέκνα, τὰ ὁποῖα ἐσάλησαν
 παρευθὺς εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν (1).

(1) Κατ' Ἄνναν Κομνηνὴν ὁ Ἀλέξιος ἐστράτευσε
 μὲν εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ ἐνωθῆ μετὰ τῆς